

a_1976_004555

НАРОДЕН ТЕАТЪР "И В А Н В А З О В"

Стенограма

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ

7 юни /понеделник/ 1976 година

С о ф и я

У ч а с т в у в а т :

Дико ФУЧЕДЖИЕВ - главен директор на Народния театър
"Иван Вазов"

Атанас Дишев - в. "Работническо дело"

Зоя Деянова - в. "Отечествен фронт"

Стефка Янъкова - в. "Земеделско знаме"

Весела Джерекарова - в. "Труд"

Мария Вандова - в. "Вечерни новини"

Георги Саев - в. "Народна култура"

Мария Бояджиева - сп. "Една седмица в София"

Вики Леви - сп. "Трезвеност"

Нели Райкова - сп. "Трезвеност"

Сава Хашъмов

Севелина Гъорова

Елисавета Мънгова

Илияна Друмева

Антония Каракостова

Иван Вълков - сп. "Българосъветска дружба"

Иван Щърков - Съюз на българските журналисти

Бинка Милева - БТА - Вътрешна информация.

Н а ч а л о - 11,15 часа

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другарки и другари,

Приятно ми е да се срещна с вас!

Аз, както знаете, съм нов директор и използвам повода около приключването на работата на театъра в София и предстоящото турне, за да се запозная с вас, тъй като Народният театър "Иван Вазов" има голяма работа с нашия печат - не само с периодичния, който се занимава с теория и критика, но и с ежедневния печат, чиято дейност е разнообразна и е от интерес за читателите на пресата, за слушателите на радиото и зрителите на телевизията и т.н.

Вие знаете, че Народният театър измина един доста тежък период от три години и половина на преустройство, на ремонт и имате възможност да констатирате, че тези три години не бяха напразно, направена е една великолепна сграда както отвън, така и отвътре.

През тези три години и половина колективът на Народния театър също така не бездействува, независимо от извънредно трудните условия, при които трябваше да работи. На други сцени той подготви няколко постановки и не прекъсна изобщо своята работа, която обаче трябваше да върши при много сложни и тежки условия.

Сега по времето на конгреса и за конгреса бяха подготвени две постановки, също така при много трудни условия, защото работите не бяха завършени. Те и сега не са завършени окончателно, през това лято ще бъдат завършени и по този повод искам да ви кажа също няколко думи.

Трябва да ви кажа, че държах за тази среща и по още едно съображение. Носят се разни приказки, че само сме влезли и пак

бързаме, за да продължи ремонта и т.н.

В театъра има за довършване един много важен момент - трябва да се монтира сценичният кръг. Това е едно съоръжение, което е много обемно, тежко, с 12 метра в диаметър, изработва се от наши специалисти в Перник и самата тази работа се прави за пръв път у нас. Предвижда се това да бъде едно модерно съоръжение, което ще даде възможност на сцената да съществуват най-добри условия за работа при нашите постановки.

Театърът вчера имаше последното представление, от утре тръгва в турне и още от средата на м. юни ще започне работата около монтирането на сценичния кръг. Трябва да се направят някои изпитания в Перник, за да се види, че всичко е безупречно и тогава вече на секции, защото е много тежък, ще бъде донесен тук и монтиран.

Другият важен момент около постройката това е камерната сцена. Народният театър ще разполага с камерна зала с 220 места, много модерна, много съвременна, салонът е от 16 отделни секции, които могат да се вдигат и да се свалят. Тази камерна зала според нас е нещо много хубаво, нещо ново в работата на театъра, макар че практиката на тези камерни представления съществува, няма сега да се въвежда, но тя ще даде възможност да се правят някои експерименти на тази сцена, ще даде възможност за едно по-директно общуване на нашите изтъкнати актьори с публиката. Вие знаете, че камерната сцена е нещо твърде различно от голямата сцена, където съществува една дистанция между зрители и актьори.

Така че вторият важен момент е въвеждането на камерната зала, която ще бъде готова за работа от първите дни на септември, както между впрочем и сценичният кръг по всички разчети, разговори и договори, които имаме.

Има и някои други довършителни неща. Знаете, че при всеки голям строеж остават неща, които трябва да бъдат доизкусурени.

Така стои положението и с довършителните работи на театъра, което е в абсолютно реални рамки.

Турнето, което предприемаме, го предприемаме по една стара традиция на Народния театър "Иван Вазов". Гастролната дейност на нашите театри е била обект на внимание винаги на нашите ръководни дейци, била е обект на внимание и на специалното решение на Политбюро от 1972 година за работата на театрите и за театралното изкуство. В това решение е отбелязано, че трябва да се вземат специални мерки за засилване на гастролната дейност. Вие знаете, че в провинцията, в провинциалните градове и по-големи селища винаги с нетърпение се очаква гостуването на театрите, а особено на Народния театър "Иван Вазов", който има национален престиж и винаги е обект на голямо внимание и на желание на хората да се срещнат с него.

Така че нашето главно съображение в случая е ние да продължим тази традиция на Народния театър за срещи на неговия творчески колектив с публика от различни краища на страната.

В този смисъл беше изготвена една програма, осъществяването на която всъщност започна по-рано. На 22 и 23 май Народният театър гостува в Смолян, където провеждат Майски културни празници и нашият театър гостува там с "Боряна".

На 5 т.м. театърът изнесе представление на "Протокол на едно заседание" в Перник.

На 8 т.м. заминаваме и на 9 и 10 т.м. ще бъдат изнесени две представления на "Деца на слънцето" в гр. Плевен.

На 12, 13 и 14 т.м. - "Деца на слънцето" в гр. Силистра

На 15 т.м. - "Тази малка земя" в гр. Силистра.

На 17, 18 и 19 т.м. - "Тази малка земя" в гр. Толбухин.

На 20 и 21 т.м. - "Деца на слънцето" в гр. Толбухин.

На 22 т.м. - "Тази малка земя" в гр. Каварна

На 24 т.м. - "Тазималка земя" в гр. Търговище.

На 25 т.м. - "Деца на слънцето" в гр. Търговище и

на 29 т.м. - "Деца на слънцето" в гр. Видин в рамките на Видинските театрални празници.

Както виждате, това е една програма доста напрегната, почти всеки ден има представления в продължение на 20 дни.

Турнето е по наше решение и по покана на съответните окръжни съвети за изкуство и култура в градовете, които изброих. Ние държим сега, след като Народният театър "Иван Вазов" има възможност нормално да започне своята работа, тази негова инициатива да получи по-широка гласност като една стъпка, която ще бъде последвана от други стъпки в гастролната дейност, като израз на нашия стремеж да се свържем по-отблизо с публиката, с хората от различни краища на страната.

След завършване на турнето тук повече представления ние няма да имаме, театърът през юли и август ще бъде във ваканция и ще започнем сезона в началото на септември. В първите дни на септември ще започне подготвителната работа, тъй като ще трябва да се направят някои репетиции. Имаме намерение да започнем новия сезон с едно премиерно представление на втория състав на "Хъшове" в който състав н.а. Стефан Гецов ще изпълнява ролята на Македонски. Предполагам, че това представление ще стане някъде около 15 септември, както сме се уговорили.

По-нататък мога да ви кажа няколко думи относно подготовката за новия сезон. Макар че нещата не са още окончателно закръглени, защото вие знаете, че в един такъв преходен период нещата са доста сложни, имаме известни затруднения със съвременната българска драматургия и ние вероятно ще започнем новия сезон без нова съвременна българска пиеса. Стигнахме до такова решение, след като не разполагаме със съвременна пиеса, която да открием новия сезон на Народния театър. Не смятаме това за фатално. Рабо-

тата за търсене и създаване на съвременната българска пиеса в Народния театър ще бъде поставена на една здрава основа - това мога да ви кажа като обещание, макар че и досега Литературното бюро е работило и е полагало грижи, но вие знаете, че не винаги може да се постигне желаният резултат.

Какви са нашите проекти?

От българската класика ние имаме намерение да поставим "Големанов" с главен изпълнител н.а. Стефан Гецов в ролята на Големанов. Това като ви съобщавам, можете да го пишете във вестниците, което малко ще го задължи, но аз мисля, че и без това ние ще свършим тази работа.

Намерението ни е подготовката да започне от средата на септември.

Смятаме също така да включим "Вампир" от Антон Страшимиров и "Зидари" от Петко Йорданов Тодоров.

Искам да ви съобщя, че тези две пиеси ги включваме с оглед на един евентуален гастрол на з.а. Киркор Азарянич на сцената на Народния театър.

Това са неща, които допълнително ще бъдат съгласувани, но нашето добро намерение при една предварителна договореност е такава, че с оглед на този гастрол включваме тези две заглавия.

Народният артист Филип Филипов ще постави "Унижените и оскърбените" от Достоевски.

Народният артист Кръстьо Мирски - "Антоний и Клеопатра" от Шекспир.

Нашият трети режисьор заслужилият артист Енчо Халачев ще започне работата върху "Големанов" и като втора постановка една пиеса за Гоя от един съвременен испански автор Валиехо - "Сънато на разума". Една доста интересна и доста трудна за реализация пиеса.

Това е за голямата сцена.

Като ви казах, че вече ще разполагаме и с малка сцена за новия сезон, трябваше да помислим и за репертоара на тази малка, камерна сцена. Доста неща се попрехвърлиха и за тази малка сцена имаме съвременна българска пиеса, която ще се постави от н.а. проф. Кръстьо Мирски. Това е пиесата "Жлопка" от българския белетрист Димитър Начев. Предполагам, че мнозина от вас го познават, той е журналист и редактор в издателство "Народна младеж". Пиесата третира интересни нравствени проблеми от нашето съвремие и по наша преценка има качества да бъде поставена на камерната сцена.

Както ви казах отначало, ние камерната сцена можем и трябва да я използваме за експерименти, особено с млади български автори. За целта Литературното бюро ще разработи програма за работата с тях, за да можем да видим млади хора белетристи, поети, които имат склонност и биха могли да работят в областта на драматичното изкуство, както е случаят сега с Начев. Неговата пиеса има доста несъвършенства, но смятаме, че все пак притежава достоинства, които ѝ дават възможност да бъде поставена, след проработка с помощта на Литературното бюро, с помощта на режисьора - много опитен човек като проф. Кръстьо Мирски и с помощта на нашите актьори, а вие знаете, че в Народният театър има един много солиден състав, надяваме се, че ще можем да поднесем на публиката едно интересно представление.

За ръководството на целия театър това ще бъде също така интересно, защото това е един малкорискован опит, но аз не мисля, че не трябва да се правят опити, дори и тогава, когато е малко рисковано, включително и в Народния театър "Иван Вазов", който не е и не трябва да бъде музей, а трябва да бъде един съвременен театър, който да се движи в крак със съвременното развитие на театъра. А от нас това се иска - Народният театър да бъде един

институт за естетическо въздействие и възпитание на нашите зрители, институт, в който се пресъздават образите на нашите съвременници, институт, в който се работи и взима своето участие в решаването на проблемите на развитото социалистическо общество.

В такъв смисъл аз смятам, че ние, без да прекаляваме много, можем да си позволяваме някои експерименти. Казвам без да прекаляваме много, защото все пак става въпрос за сцената на Народния театър "Иван Вазов".

Друго, което имаме пред вид за тази сцена, това е една пиеса на съветския писател Сергей Михалков "Пяна" и "Душата на поета" от Юджин О'Нил.

Утре от 11 часа ще проведем една среща с Литературното бюро и с режисьорите за още един разговор и уточняване по репертоара. С това искам да кажа, че може да настъпят някои изменения, може да се включи нещо ново. Трябва да кажа, че ако получим нова българска пиеса, за което ние работим, нищо не ни пречи да я включим и ние ще я включим, ако тя има качества, независимо от този репертоар, който обявяваме.

Изобщо аз не мисля, че съобщаването на този репертоар е нещо, което трябва да ни обвързва. Напротив, театърът е един жив организъм и тук нещата не могат точно да се фиксират, това може да стане относително точно, така че може да настъпят някои изменения в репертоара. Евентуално за малката сцена може нещо още да се добави, макар че постановките стават доста и главно с оглед на техническите трудности няма да бъде лесно да се поставят седем-осем постановки. Ние ще се помъчим да направим един график и да установим един ритъм на работа на един работещ институт, какъвто работещ социалистически институт трябва да бъде Народният театър "Иван Вазов", и този ритъм, такава се каже, да ни позволи да реализираме нашата програма, което ще даде възможности на зрителите

да видят повече неща, ще даде възможност и на ръководството на театъра да ангажира по-интензивно своята трупа, която засега трябва да ви кажа, че не страда от преработване и голяма заетост. А този въпрос нас също ни интересува от различни страни.

Другари, това е, което аз имах да ви кажа. Ако имате някакви въпроси за неща, които съм пропуснал, или от друго естество, моля, имате думата.

ИВАН ВЪЛОВ

Ние се срещаме вече за трети или четвърти път, откакто е открита новата сграда, с ръководството на Народния театър, с Вас за първи път, една от премиерите се състоя след Вашето назначение, но Вие отсъствахте.

Така или иначе аз също мисля, че една такава среща е полезна и необходима в края на сезона и в началото на другия сезон. Странно е все пак и любителите на театъра, приятелите на театър "Иван Вазов" от провинцията биха искали да видят новите пиеси, а вие отивате с пиеса от миналогодишния сезон.

СТЕФКА ЯНЪКОВА

Трудни са за поставяне.

ИВАН ВЪЛОВ

"Деца на слънцето" не е по-лека пиеса, отколкото "Протокол на едно заседание". Би могъл да се намери някакъв начин, макар че тя е пригодена за сцената тук с много труден декор. "Хъшове" също би могла да се представи в провинцията, но вие вероятно имате някакви съображения и аз бих Ви помолил да ги споделите.

По отношение на репертоара аз знам, че в Литературното бюро отдавна стои една пиеса на Камен Зидаров. Неуяснено положение от редица сезони, но имаше някакви надежди. На едно заседание в Комитета за изкуство и култура помня, че беше поставен въпроса за тази пиеса с една уговорка, че може би тя ще бъде поставена

от гост-режисьор.

Искам да Ви запitam и за осъществяването на по-раншни планове на театъра за гостуване на съветски режисьори на сцената на Народния театър като постановчици.

Това са моите въпроси.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Относно въпроса за пиесите, с които театърът отива в провинцията, мога да кажа, че те са определени след едно обсъждане, което стана тук и това определяне е главно от гледна точка на техническите възможности. Другарят Филипov, който е режисьор на "Протокол на едно заседание" каза, че с тази пиеса не може да се отиде в провинцията, защото пренасянето на декора е трудно, ние се договаряхме с театрите за сцените и т.н.

Трябва да ви кажа, че сега за сега имам един шанс, че все още нещата не ги познавам изтънко и общо взето приемам редица неща, които ми се предлагат, така да се каже на доверие от режисьорите и другия ръководен състав на театъра. Аз "Деца на слънцето" не съм я и гледал и на мене ми е трудно да преценя сега кое става и кое не става. Така че за тази година работите така стоят и пиесите са определени въз основа главно на това изискване дали условията на сцените, където отиваме, позволяват да се закара една или друга постановка. Това е критерият.

По отношение на пиесата на другаря Камен Зидаров след нейното окончателно обсъждане беше решено, че тя не може да се постави на сцената на Народния театър и беше отклонена.

Пропуснах да ви кажа за гостуването на съветски режисьори. Една от първите ни стъпки, след като вече разполагаме с обновената сграда, е да установим контакт със съветския театър. Предприели сме в това отношение една стъпка и по каналния ред изпратихме пис-

мо до Комитета за изкуство и култура, с което искаме да ни се разреши и да се уговори със Съветския съюз поканването на един от тримата съветски режисьори: Ефремов, Гончаров и Марк Захаров, за да постави една пиеса от съветската класика във връзка с 60-годишнината на Октомврийската революция, която ще се чествува идущата година.

След принципното решаване на въпроса вероятно наш човек ще отиде в Москва за конкретни преговори на място и аз искам да ви уверя, че ние няма да се ограничим само с едно такова предложение, а ще търсим участието и на други съветски режисьори и за други постановки в Народния театър "Иван Вазов".

БИНКА МИЛЕВА

Другарю Фучеджиев, може би е още рано да се говори за гастроли в чужбина, но може би се предвиждат за следващия сезон и ако има такива, моля да ни съобщите.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Водим преговори с "Бургтеатър" във Виена евентуално за 1978 година. Те да дойдат идущата година, а ние да отидем през 1978 година във Виена.

Имаме уговорка също така с Румънския национален театър "И. Караджале" - те трябва да дойдат най-напред, след което ние ще им върнем посещението.

Имаме да връщаме посещение на Югославския драматичен театър. Работите не са окончателно уточнени. Ставаше въпрос за есента, но не бяхме готови с пиесите.

Това са всъщност излизанията навън, които имаме като проект, като уговорка.

ВИКИ ЛЕВИ

Успоредно с представленијата предвиж-
да ли се гостуване сред учащите се
за изнасяне на такава художествена програма? Ние във в. "Трез-
веност" - искам в скоби да кажа - много работим с учащите се
напоследък и във вестника застъпваме повече културни материали
с оглед на това, че трезвеноста е борба за висока култура в по-
ведение и във всичко. Този въпрос ни интересува и бихме могли
да го поместим във вестника.

Вие казахте, че гостуването е голямо събитие за градове-
те, където Народният театър ще изнесе свои представления. За ме-
не това е много голямо събитие, защото то означава и борба срещу
безвкусицата, която още съществува на много места.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

На този въпрос ще отговори Сава
Хашъмов, който е по-опитен, така да
се каже.

САВА ХАШЪМОВ

За нашите гастроли, както и другарят
директор каза, ние от миналата година
започнахме едно плахо възстановяване на тази стара традиция на
Народния театър за гастроли в провинцията в края на всеки сезон.
На всички вас ви е известно, че всеки Московски и Ленинградски
театър в края на сезона предприема турне от един месец из Съвет-
ския съюз. Ние сме длъжни и не можем да не правим това нещо.

Още от миналата година успоредно с другата дейност на
театъра партийната и съюзната организация в театъра започнахме
и тази наша културно-масова дейност, която върви успоредно с
представленията.

По време на миналогодишните си гастроли ние провеждахме
такива срещи с работнически и ученически колективи, но предвари-

телно ние не заплануваме нищо, тъй като това се уточнява на мяс-
то с програмата, която ни дават окръжните съвети за изкуство и
култура. Те винаги ни предлагат една програма, която ние уточня-
ваме с посещение на наши актьори - двама- трима или цяла група
на определени места, така че и тази година това нещо ще се про-
веде така. Това важи особено за по-големите градове Плевен, Тол-
бухин, Силистра, където престойте ниса по-големи. Това нещо ще
се осъществи, хората винаги го искат, а ние никога не сме го от-
казвали, защото това си е наша работа и наш дълг.

Така че смятам, че и тази година това нещо ще продължи.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Други някакви въпроси, другари, има
ли?

Ако няма, да приключим.

ВИКИ ЛЕВИ

Да пожелаем по-голям успех!

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Благодаря ви за вниманието!

К р а й - 12 часа

СТЕНОГРАФ:

A. Angelov
/А. Ангелов/